

INNOVATION SKAL STYRKES GENNEM DEFFS STRATEGISKE SATSNING

I DEFF har man taget konsekvensen af, at små og mellemstore virksomheder og det offentlige udviser mangler i forhold til deres arbejde med forskningsbaseret viden. Det går ud over innovationsevnen, og derfor arbejder DEFF på at give dem bedre adgang til forskningsbaseret viden. Det afspejles i efterårets ny DEFF-strategi.

AF NIELS-HENRIK GYLSTORFF, NHG@AUB.AAU.DK, AALBORG UNIVERSITET
OG BO ÖHRSTRÖM, BOE@BIBLIOTEKOGMEDIER.DK, BIBLIOTEK OG MEDIER

Ved årsskiftet lancerer DEFF en ny strategi med titlen *Biblioteker som katalysatorer for udviklingen i Danmark som innovativt samfund*. Strategien, der skal gælde for perioden 2012 til 2016, er, som titlen antyder, fokuseret på at højne Danmarks status som et innovativt samfund.

Et af strategiens nye tiltag er at inddrage offentlige og små og mellemstore virksomheder (SMV'ere) som brugergrupper. For begge grupperes vedkommende har det vist sig, at de har udviklingsmuligheder i forhold til arbejdet med forskningsbaseret viden, og derfor adresserer DEFF netop disse grupper som strategiske indsatsområder.

Vejen mod den ny strategi har været lang. Over to år tog det fra de første spæde diskussioner om strategiens indhold til den endelige strategi efter at være blevet vedtaget i DEFF-styregruppen så dagens lys i efteråret 2011. I denne artikel beskriver vi forløbet med udviklingen af den ny strategi, og vi zoomer ind på, hvad strategien indeholder.

Vejen mod en ny strategi

Den 30. marts 2009 blev en ny DEFF-styregruppe nedsat med administrerende direktør Mai Buch fra virksomheden Competencehouse som formand. På hendes initiativ påbegyndte styregruppen udviklingen af en ny strategi med afsæt i de økonomiske og politiske realiteter, som karakteriserer nutidens danske samfund, og DEFFs hidtidige resultater og indsatser.

Siden 1998 har DEFF arbejdet effektivt med at skabe infrastruktur i fag- og forskningsbibliotekerne med det klare formål at fremme forskningen og dygtiggøre de studerende på uddannelsesinstitutioner rundt omkring i Danmark. Det overordnede mål er at støtte op om Danmark som et

moderne videnssamfund ved at lette adgangen til og brugen af videnskabelig information gennem samarbejde mellem de danske uddannelses-, fag- og forskningsbiblioteker.

DEFF omfatter efterhånden biblioteker fra gymnasierne, VUC'ere, SOSU-skolerne, de erhvervsrettede uddannelser, kulturuddannelserne, professionshøjskolerne og erhvervsakademierne. Det betyder, at DEFF kan nå mere end 65 % af den del af den fremtidige danske arbejdsstyrke, som vokser op med bibliotekernes digitale tilbud om at arbejde med viden i samarbejde med andre.

De små og mellemstore virksomheder er ny brugergruppe

Men den procentsats betyder ikke, at DEFF vil læne sig tilbage og erklære sig tilfreds. Tværtom er det nu det rette tidspunkt til at udvide med nye brugergrupper for i endnu højere grad at løfte DEFFs målsætning om at sikre adgang til al relevant information gennem brugervenlige systemer og vejledning af høj kvalitet.

I den aktuelle strategi adresseres derfor andre offentlige institutioner og små og mellemstore virksomheder (SMV'ere) som nye brugergrupper. Med inklusionen af de nye brugergrupper i DEFFs brugerportefølje vil DEFF i endnu højere grad kunne bidrage til, at Danmark kan udnytte viden optimalt og blive et højinnovativt samfund, der kan håndtere og modstå den finansielle krise i samfundet.

I forbindelse med arbejdet med den ny strategi har DEFF identificeret en række forudsætninger, som nødvendigvis må opfyldes, før strategien kan gennemføres:

DEFFs eksisterende kerneaktiviteter skal fortsættes

Der skal fortsat ske en konsolidering og udbygning af infrastrukturen for fag-, forsknings- og uddannelsesbibliotekerne og deres brugere, herunder styrkelse af informationskompetence samt drift og udvikling af licensindkøb og licensadministration.

Virksomheder skal have adgang til forskningsbaseret viden

Mange private og offentlige virksomheder mangler kompetencer og ressourcer til at indsamle og arbejde med forskningsbaseret viden. Derfor fokuserer strategien også på, hvilke services bibliotekerne skal tilbyde for at imødekomme erhvervslivets og den offentlige sektors behov for informationsøgning og muligheden for at kunne bringe den fremsøgte viden i spil i samarbejdet med andre.

DEFF skal komplettere andre aktører og deres innovationsindsatser

DEFF skal koble sig på de mange andre initiativer, der er taget eller planlægges for at styrke innovationen og væksten i Danmark.

Nye initiativer – nye midler

Strategiens indsatser for at give virksomhederne adgang til viden og udvikle tjenester til at fremme innovation ligger uden for DEFFs nuværende formål og forudsætter nye midler, idet DEFFs begrænsede midler overvejende anvendes til eksisterende kerneaktiviteter. DEFF vil i strategiperioden arbejde for at få nye midler til vækstinitiativer fra eksempelvis fonde og puljer.

Ny brugergrupper = nye udfordringer

Det lange udviklingsforløb af den ny strategi skyldes især en række udfordringer, som nødvendigvis måtte håndteres, før strategien kunne vedtages.

Der var ingen større erfaringer med de nye målgrupper og services i styregruppen, sekretariatet eller blandt DEFF-bibliotekerne. Samtidig var det vanskeligt at finde konsulenter, der kunne støtte udviklingsprocessen, hvilket betød et større tidsforbrug på at definere services, afklare hovedindsatsområder og udarbejde ny vision og mission.

Den manglende erfaring gav tillige anledning til længerevarende diskussioner i styregruppen og blandt DEFF-bibliotekerne om fordelingen af finansieringen af DEFF mellem kendte kerneaktiviteter og indsatser over for nye målgrupper. Der blev rejst tvivl om skift af fokus fra moderinstitutioner til nye målgrupper, og enkelte mente, at kompetencerne hos bibliotekerne ikke var til stede, ligesom tidligere forsøg på lignende indsatser var fejlet.

Til gengæld var der ingen vanskeligheder med at finde støtte for strategien i DEFFs tre opdragsgivende ministerier, Kulturministeriet, Ministeriet for Børn og Undervisning samt Ministeriet for Forskning, Innovation og Videregående Uddannelser.

Strategien – det endelige papir

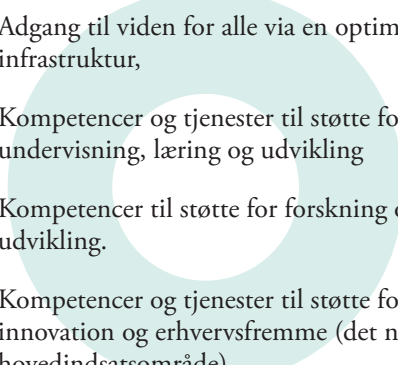
Strategien blev endeligt klargjort som publikation i juni 2011, og det blev forventet, at den skulle præsenteres først i efteråret. Siden blev det nødvendigt at skubbe lanceringen og tilrette nogle få ting som en konsekvens af regeringsskiftet – simpelthen for at tilpasse strategien til de nye forhold. Selve strategiens indhold forblev uændret.

Selve strategipapiret er et omfattende skrift på 44 sider. Med udgangspunkt i strategiens titel *Biblioteker som katalysatorer for udviklingen af Danmark som innovativt samfund* beskriver papiret, hvor bibliotekerne og DEFF kan gøre en forskel i forhold til Danmarks samfundsudvikling.

Det er en meget bred fortælling, som giver beskrivelser af, hvad DEFF har gjort eller medvirket i vedrørende infrastruktur for uddannelses-, fag- og forskningsbibliotekernes brugere, hvilket betyder studerende, ansatte og forskere i forsknings- og uddannelsesinstitutionerne. DEFFs og bibliotekernes indsats perspektiveres gennem en lang række eksempler på videre udvikling af eksisterende tilbud og nye initiativer.

De fire hovedindsatsområder

Strategipapiret identificerer desuden de fire hovedindsatsområder, hvor DEFF sammen med bibliotekerne fremover skal sætte ind. Udover de tre områder, som DEFF hidtil har dækket, introduceres endnu et område:

- 
- A. Adgang til viden for alle via en optimal digital infrastruktur,
 - B. Kompetencer og tjenester til støtte for undervisning, læring og udvikling
 - C. Kompetencer til støtte for forskning og udvikling.
 - D. Kompetencer og tjenester til støtte for innovation og erhvervsfremme (det nye hovedindsatsområde).

Målgruppen for indsatsområde D kan også indlejres i de andre indsatsområder, hvor det giver særlig mening. Det er lige nu mest relevant i hovedindsatsområde A i forhold til formidling af forskningsbaseret viden til samfundet gennem forskningsregistrerings- og formidlingssystemer som PURE og i forhold til mulig adgang til licensbelagte informationstjenester og Open Access-publicering.

Man kan nok diskutere denne udgaves gennemslagskraft i en politisk kontekst, men den opfylder sin mission via sin bredde, fordi den konkretiserer de mange tiltag, der er sket via DEFF-samarbejdet. Strategipapiret indeholder desuden cases, der belyser, hvordan samspillet mellem informationsbrugere kan etableres.

Der er udover det egentlige strategipapir udarbejdet yderligere to præsentationspublikationer. For det første et resumé af strateginotatet og for det andet en kort firesiders pjece med titlen "Viden til innovation". Begge publikationer giver en god indføring i de overordnede begrundelser for strategiens udformning. ●

"Viden til innovation" er en kort, men god formidling af, hvorfor DEFF og bibliotekerne mener, at kunne gøre en forskel i udviklingen af Danmark som innovativt samfund. For dem, som er interesserede i en mere udfoldet beskrivelse, er det store strategipapir vejen frem.